

ЛІТЕРАТУРА

1. Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів. Київ: Ленвіт, 2000. 181 с.
2. Клименко Ж. В. Етнокультурологічний шлях аналізу як ефективний засіб осягнення національної специфіки художніх творів. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2006. № 5. С. 52–56.
3. Коломієць Н. Є., Яременко Н. В. Культурологічна компетенція в контексті фахової підготовки вчителя зарубіжної літератури. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Кропивницький : Видавництво «Код», (187), С.665-670. URL: https://cusu.edu.ua/images/nauk_zapiski/filology/Issue_187_FN.pdf
4. Програма Міністерства освіти і науки України: Зарубіжна література зі змінами 2022 р. для 6–9 класів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698).

Крот Ліна Яківна,

*здобувач вищої освіти, факультет іноземних мов,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова*

Науковий керівник:

Ісаєва Олена Олександрівна,

*доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики
викладання іноземних мов і світової літератури,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова*

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В 5 КЛАСІ

Особливої актуальності в методиці викладання зарубіжної літератури є те, що сучасна наукова література має обмежену кількість досліджень, котрі детально розкривають позитивні та негативні аспекти використання соціальних мереж на уроках літератури, відсутні також методичні рекомендації впровадження соціальних мереж в освітній процес. Крім того, у підручниках зарубіжної літератури, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, можливості використання соціальних мереж, хоча і піднімаються на сторінках шкільних підручників, проте завдань, спрямованих на їх використання, мало,

що свідчить про перспективи розвитку впровадження завдань з використанням соцмереж.

Звернімо увагу, що соціальні мережі можуть бути використані вчителем на різних етапах роботи з учнями. Зупинімося на першому етапі вивчення художнього твору – **підготовки до сприйняття твору**. Як зазначає професорка Ісаєва О.О., основною метою цього етапу є створення належної атмосфери для занурення у навчальну тему, виклик інтересу учнів та мотивації їх до подальшого вивчення матеріалу, пробудження в них бажання прочитати певний твір [2]. На цьому етапі ми пропонуємо провести роботу із *сторінкою письменника у соцмережі*. Такий вид навчальної діяльності допоможе унаочнити інформацію з біографії та творчості письменника, зацікавить учнів до сприйняття інформації про життя та творчість автора, а також підготує учнів до вивчення художнього твору.

При вивченні біографії письменника також цікавою формою перевірки засвоєного матеріалу учнями є використання методу рольової гри, одним з прийомів такої роботи є «Інтерв'ю з письменником». Згідно з думкою А. Самойленко, перевагами такого підходу є виділення основних ідей у розмові, розвиток творчого мислення, аналітична робота та порівняльний аналіз [3; с.256]. Ми вирішили створити чат, інтегрувавши навчальний прийом «Інтерв'ю з письменником» у месенджері Telegram. Так, створивши чат-бот з котрий імітує онлайн-спілкування, ми надаємо учням можливість відтворити інтерв'ю з письменником в режимі реального часу. Такий формат інтерв'ю допоможе учням утримати в пам'яті інформацію про період життя письменника, його справжнє ім'я, основні події з його життя, а також назви його найвідоміших творів.

Також на етапі підготовки до сприймання твору захоплюючим для учнів є прийом «*Emoji stories*». Така діяльність була представлена в статті, опублікованій у блозі О. Єр'оміної, в котрій зазначається, що емодзі представляють собою «особливу мову піктограм та смайлів, що широко використовується в електронних повідомленнях та на веб-сторінках» [1].

Застосування цього прийому може слугувати способом передбачення назви художнього твору, який буде вивчатися на уроці. Наприклад, можна створити пост з *етої* на сторінці спільноти класу в Facebook, а на уроці запропонувати учням відгадати назву твору котрий вони вивчатимуть.

На етапі **аналізу художнього твору**, вважаємо, що доволі цікавим видом навчальної діяльності є *гра «Знайди помилку»*. Ми інтегрували це завдання у соціальну мережу Instagram, створивши особисті профілі персонажів твору Роальда Дала «Чарлі і шоколадна фабрика». Профілі героїв наповнені помилковим контентом, а саме: основне фото профіля не збігається з ім'ям героя, не вдало підібраний соціальний статус, опубліковані фото не стосуються життя та не відповідають уподобаннями того чи іншого персонажу тощо. Учням потрібно редагувати особисті профілі персонажів так, щоб вони відповідали дійсному опису героя твору.

Аналізуючи твір Елеонор Портер «Поліанна», ми пропонуємо учням порівняти ілюстрації різних художників, котрі зображують головну героїню. Підібрані ілюстрації ми використовуємо у форматі Stories на особистій сторінці Поліанни в Instagram. Виконуючи аналіз ілюстрацій, що були створені різними художниками для зображення Поліанни, учні структурують та формують своє власне уявлення про образ героїні, підкріплюючи це цитатами з тексту.

Також на цьому етапі ми пропонуємо провести навчальну діяльність, котра спрямована на роботу з цитатами твору Редьярда Кіплінга «Книга джунглів», інтегровану в соцмережу «X» (раніше відому як Twitter). Учні створюватимуть твіти, в котрих представлять цитатні характеристики персонажів – їм надається незаповнений порожній твіт, котрий містить лише аватар персонажа та його нікнейм. Завданням учнів є створення твіту від імені персонажа художнього твору.

На **підсумковому** етапі вивчення художнього твору з метою узагальнення навчального матеріалу вчені-методисти рекомендують використовувати такий прийом, як кроссенс. Ми вважаємо, що для втілення роботи учнів з кроссенсом чудово підійде соцмережа Instagram. Ми створили *кроссенс, інтегрований в*

соцмережу *Instagram*, створений за біографією Льюїса Керрола – автора повісті-казки «Аліса в Країні Див». Використання інтегрованого у соцмережу кроссенсу на уроці зарубіжної літератури сприяє закріпленню знань учнів про життя та творчість Льюїса Керрола та його казки «Аліса в Країні Див», розвитку загальної ерудиції учнів, залученості учнів до активного обговорення та співпраці між учнями задля однієї спільної мети – поглибленого розуміння змісту твору через аналогії та асоціації. Зокрема, вважаємо, що *Instagram* має потужні інструменти для проведення інтерактивів на уроках зарубіжної літератури. Одним з таких є можливість проведення опитувань в *Stories*. Ми створили вікторину за твором М. Твена «Пригоди Тома Сойера» та інтегрували її в *Stories*. Вікторина має вигляд тесту закритого типу з варіантами відповідей. На кожній зі *Stories* розміщено по одному питанню з вікторини, кожне питання проілюстровано зображеннями з твору.

Отже, ми констатуємо, що можливості використання соціальних мереж на уроках зарубіжної літератури в п'ятому класі сприятимуть підвищенню рівня мотивації та зацікавленості учнів, при цьому відкривають можливості для створення динамічного, насиченого та ефективного уроку зарубіжної літератури в сучасній школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жалдак М.І. Модель системи соціальнопрофесійних компетентностей вчителя інформатики / М. І. Жалдак, Ю. С. Рамський, М.В. Рафальська. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. 2009. №2. С. 3–10.
2. Ісаєва О.О. Етапи вивчення художнього твору в школі. URL: <http://www.isaieva.kiev.ua/download/prez-student-0202-L6-etapyHudTvoru.pdf> (дата звернення 17.10.2023).
3. Самойленко А.С. Використання елементів журналістської творчості на уроках української літератури. *Таврійський вісник освіти*. 2013. №1. С. 254–258.
4. Що таке статус у facebook? - визначення з техопедії. URL: <https://uk.theastrologypage.com/facebook-status> (дата звернення 11.08.2023).